Dosarul nr. 3r-57/24
2-22103132-02-3r-05022024
Judecătoria Chişinău sediul Rîşcani judecător Igor Barbacaru

D E C I Z I E

26 februarie 2024 *****

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componența:
Președintele completului, judecătorul Victoria Sîrbu
Judecătorii Veronica Negru şi Angela Braga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Centrul Național Anticorupție,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea reconvențională înaintată de Centrul Național Anticorupție împotriva lui ***** cu privire la încasarea mijloacelor bănești transmise în cadrul testului de integritate profesională, înaintată în cadrul cauzei de contencios administrativ, înaintată de către ***** și ***** împotriva Centrului Național Anticorupție, cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică și subdiviziunilor subordonate nr.9512 din 05.07.2022, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 27 septembrie 2023,

c o n s t a t ă:

La data de 18 iulie 2022, ***** și ***** s-au adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Centrului Național Anticorupție privind anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului național de securitate publică şi subdiviziunilor din subordine, nr. 9512 din 05 iulie 2022, încasarea în mod solidar din contul Centrului Național Anticorupție în beneficiul reclamanților prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 16 august 2022, Centrul Național Anticorupție a depus acțiune reconvențională împotriva lui *****, cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reconvenționale Centrul Național Anticorupție a indicat că, în instanța de judecată s-a adresat agentul public ***** către Centrul Național Anticorupție, cu cerere de chemare în judecată privind contestarea rezultatului

negativ al testului de integritate profesională, anularea actului administrativ defavorabil, repararea prejudiciilor şi cheltuielilor de judecată.

Indică că, în conformitate cu prevederile art.12 alin.(l) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale (în continuare Legea 325/2013) Centrul Naţional Anticorupţie este în drept să iniţieze evaluarea integrităţii instituţionale în privinţa tuturor entităţilor publice care intră sub incidenţa Legii 325/2013, cu excepţia Serviciului de Informaţii şi Securitate.

Relatează că, în fapt, în perioada 13.09.2021-04.03.2022 Centrul a efectuat testarea integrităţii profesionale a agenţilor publici din cadrul Inspectoratului naţional de securitate publică şi subdiviziunilor din subordine.

Indică că, în baza art.16, alin.(5) din Legea 325/2013 pentru asigurarea unor probe exacte în testul de integritate profesionala, în cazul pretinderii sau acceptării primirii de către agenţii publici testaţi a unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, testorii integrităţii profesionale pot transmite bunuri, oferi servicii, acorda privilegii şi avantaje. Subsecvent, în cadrul testului de integritate profesională în scopul asigurării unor probe exacte, care demonstrează faptul admiterii de către agentul public Oprea Ion în activitatea sa a manifestărilor de corupţie, acestuia au fost transmise mijloacele băneşti în sumă de 400 lei.

Potrivit art.21 alin.(4) din Legea 325/2013, agentul public Oprea Ion are obligaţia de a restitui Centrului Naţional Anticorupţie bunurile primite în cadrul testării integrităţii profesionale. Menţionează, că potrivit art.4, alin.(l), pct.13 din Legea taxei de stat nr.1216- XII din 03 decembrie 1992, Centrul fiind o autoritate publică centrală, finanţată de la bugetul de stat este scutit de la achitarea taxei de stat la înaintarea acţiunilor şi la contestarea hotărîrilor instanţelor judecătoreşti, inclusiv în cauzele examinate în procedura de contencios administrativ, indiferent de calitatea sa procesuală.

În drept, în conformitate cu art.21, alin.(4) al Legii 325/2013, art.172 şi art.173, alin.(l), lit.c) din Codul de procedură civilă, Centrul Naţional Anticorupţie, solicită istanței: încasarea de la agentul public Oprea Ion, Centrului Naţional Anticorupţie a mijloacelor băneşti în sumă de 400 lei, transmise acestuia în cadrul testului de integritate profesională.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 27 septembrie 2023, acțiunea reconvențională înaintată de Centrul Național Anticorupție împotriva lui ***** cu privire la încasarea mijloacelor bănești transmise în cadrul testului de integritate profesională, s-a declarat inadmisibilă.

La 28 septembrie 2023, Centrul Național Anticorupție, prin intermediul reprezentantului Tatiana Pavalachi a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 27 septembrie 2023, solicitînd anularea acesteia și adoptarea unei noi încheieri prin care acțiunea reconvențională să fie declarată admisibilă.

În susținerea cererii de recurs a indicat că, încheierea contestată se întemeiază pe aplicarea eronată a normelor de drept, invocînd că potrivit prevederilor art.21 alin.(4) din Legea 325/2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale, agentul public Oprea Ion are obligaţia de a restitui Centrului Naţional Anticorupţie bunurile primite în cadrul testării integrităţii profesionale.

În acest sens susține că instanţa de judecată, examinând cererea lui Oprea Ion, prin care se contestă Raportul privind rezultatele testării integrităţii profesionale, nu poate să se expună doar parţial asupra legalităţii actului emis, urmînd a se expune şi referitor la mijloacele băneşti transmise în cadrul testului de integritate profesională. Respectiv, consideră că acţiunea iniţială şi cererea reconvenţională sînt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluţionarea rapidă şi justă a litigiului.

Menționează că, subiect al testului de integritate profesională este agentul public, reprezentant al autorităţii publice, din numele căreia acesta îşi exercită atribuţiile de serviciu în cadrul testului de integritate profesională. Astfel, mijloacele băneşti în sumă de 400 lei au fost transmise lui Oprea Ion în calitate de agent public în timpul exercitării atribuţiilor de serviciu.

Astfel, reiterînd prevederile art. art.21, alin.(4) al Legii 325/2013, art.172 şi art.173, alin.(l), lit.c) din Codul de procedură civilă, art.191, alin.(4), art.242, art.243, alin.(l), lit.c) din Codul administrativ, Centrul Naţional Anticorupţie a solicitat admiterea cererii de recurs.

Fiind notificat intimatul despre recursul declarat de Centrul Naţional Anticorupţie, i s-a oferit termen pentru prezentarea referinței.

La data de 13 februarie 2024 reprezentantul intimatului *****, avocatul ***** a depus referință, prin care a indicat asupra netemeiniciei cererii de recurs și necesitatea respingerii acesteia cu menținerea încheierii instanței de fond.

În conformitate cu art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ consideră recursul declarat în termenul prevăzut de lege, avînd în vedere că încheierea supusă recursului a fost emisă la 27 septembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la data de 28 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art.192 alin.(1) Cod administrativ, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la Curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.

Conform art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Art.243 alin.(2) Cod administrativ indică că, instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată.

Verificând legalitatea actului contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: b) respinge recursul.

Materialele cauzei atestă că, la 18 iulie 2022, ***** și ***** s-au adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Centrului Național Anticorupție privind anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului național de securitate publică şi subdiviziunilor din subordine, nr. 9512 din 05 iulie 2022, încasarea în mod solidar din contul Centrului Național Anticorupție în beneficiul reclamanților prejudiciului material și moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 16 august 2022, Centrul Național Anticorupție a depus acțiune reconvențională împotriva lui *****, cu privire la încasarea sumei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 27 septembrie 2023, acțiunea reconvențională înaintată de Centrul Național Anticorupție împotriva lui ***** cu privire la încasarea mijloacelor bănești transmise în cadrul testului de integritate profesională, s-a declarat inadmisibilă.

Centrul Național Anticorupție, contestînd-o cu recurs, a solicitat anularea încheierii primei instanțe și adoptarea unei noi încheieri, prin care cererea reconvențională fie declarată admisibilă.

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe despre inadmisibilitatea acțiunii reconvenționale, este justă și legală, care urmează a fi menținută.

Instanța de recurs reține prevederile art.207 alin.(1) din Codul administrativ, potrivit cărora, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Consecvent, Completul specializat menționează că, în Cartea a treia, Codul administrativ nu conține reglementări legale de înaintare a acțiunii reconvenționale în procedura contenciosului administrativ. Or, acțiunea reconvențională este o categorie separată a acțiunii civile, care este înaintată de către pârât, în cadrul unui proces deja pornit, ca mijloc de apărare împotriva acțiunii principale.

Astfel, cu referire la acțiunea reconvențională ar urma a fi aplicate prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art.172 CPC (1) Pînă la începerea dezbaterilor judiciare, pîrîtul are dreptul să intenteze împotriva reclamantului o acţiune reconvenţională pentru a fi judecată odată cu acţiunea iniţială. (2) Intentarea acţiunii reconvenţionale se face conform regulilor generale de intentare a acţiunii. Dispoziţiile privind administrarea probelor se aplică în mod corespunzător.

Articolul 173 CPC stabilește, că (1) Judecătorul primește acţiunea reconvenţională dacă: a) aceasta urmăreşte compensarea pretenţiei iniţiale; b) admiterea ei exclude, total sau parţial, admiterea acţiunii iniţiale; c) ea şi acţiunea iniţială sînt în conexiune, iar judecarea lor simultană ar duce la soluţionarea rapidă şi justă a litigiilor.

În acest context, instanța de recurs reține că procedura contenciosului administrativ este o procedură judiciară distinctă, iar normele Codului de procedură civilă se aplică doar complementar și anume în situația când, în Codul administrativ lipsește o normă corespunzătoare și numai dacă reglementarea corespunzătoare din Codul de procedură civilă nu este în contradicție cu ideile de bază ale Cărții a treia din Codul administrativ.

Articolul 189 Cod administrativ stabilește, că (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. (2) O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere. (3) În cazurile prevăzute de lege, precum şi în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acţiunea în contencios administrativ poate fi înaintată şi de autoritatea publică.

Mai mult, reieșind din prevederile art.2 alin. (2) Cod administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În interpretarea corectă a normei de drept enunțate, este de înțeles că prevederile derogatorii pentru procedura administrativă și pentru procedura contenciosului administrativ din legile speciale cu reglementări privind procedura contenciosului administrativ, au prioritate față de prevederile Codului administrativ, iar în tot cazul, aceste reglementări de excepție urmează să rămână limitate la cele neapărat necesare și nu se permite ca ele să contravină principiilor Codului administrativ.

În acest sens, instanța de recurs remarcă că prevederile art. 21 alin. (4) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale, invocate de către Centrul Național Anticorupție, potrivit cărora bunurile primite în cadrul testării

integrității profesionale sau contravaloarea acestora se restituie/recuperează de către agentul public testat care le-a primit, nu pot fi aplicabile în speță, deoarece derogă de la prevederile Codului administrativ.

Or, unul dintre principiile procedurii de contencios administrativ, constituie supremația dreptului, prevăzut de art. 36 alin. (1)-(2) Cod administrativ, conform cărora instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sunt considerate valori supreme și sunt garantate de stat.

În această ordine de idei, în circumstanțele expuse, instanța de recurs menționează că prevederile Codului administrativ nu învestește judecătorul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, de a examina acțiunea reconvențională depusă de Centrul Național Anticorupție împotriva lui ***** în procedura contenciosului administrativ.

Este de menționat că procedura autorizării testării integrității profesionale și aprecierea rezultatului testului de integritate profesională, este reglementată de normele Codului de procedură civilă - Titlul II, Capitolul XXXIV[2] al Codului de procedură civilă, într-o procedură civilă separată, conform regulilor de examinare a acțiunii civile, care nu poate fi asimilată unei acțiuni în procedura contenciosului administrativ

Articolul 343[8] alin.(3) Cod de procedură civilă, espres prevede că (3) dacă în cadrul testului de integritate profesională agentul public testat a primit bunuri, judecătorul dispune, prin intermediul aceleiaşi sau al unei încheieri ulterioare, restituirea/recuperarea bunurilor sau a contravalorii acestora de către agentul public testat la demersul instituţiei care evaluează integritatea instituţională. (4) Încheierea prin care instanţa apreciază rezultatele testării integrităţii profesionale sau dispune restituirea/recuperarea bunurilor primite de către agentul public testat sau a contravalorii acestora poate fi atacată cu recurs de către instituţia care evaluează integritatea instituţională.

(5) La demersul instituţiei care evaluează integritatea instituţională, judecătorul soluţionează, prin încheiere, orice altă situaţie apărută în cadrul testării integrităţii profesionale în vederea asigurării respectării drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, nedivulgării identităţii testorilor şi conspirării activităţii de testare a integrităţii profesionale. Încheierea respectivă poate fi atacată cu recurs de către instituţia care evaluează integritatea instituţională.

Astfel, Completul speciașizat conchide că , prima instanță justificat a considerat inadmisibilă acțiunea reconvențională înaintată de Centrul Național Anticorupție, ca fiind depusă cu încălcarea normelor Codului administrativ, or, în lipsa unor reglementări a raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative, purcederea la examinarea acțiunii reconvenționale înaintate de

Centrul Național Anticorupție în procedura contenciosului administrativ, ar duce la încălcarea principiilor prevăzute de Codul administrativ.

Astfel nu pot fi reținute argumentele părții recurente cu privire la aplicarea eronată a normelor de drept deoarece acestea s-au dovedit a fi nefondate, purtînd un caracter declarativ, care nu pot fi reținute în situația în care au fost combătute în totalitate.

În circumstanțele menționate, Completul relevă că, simpla nemulțumire a părții de soluția adoptată de instanța inferioară, nu poate constitui motiv de admitere a cererii de recurs, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul recursului nu se reține vreun temei de recurs expres prevăzut de lege, or, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Astfel, Colegiul specializat conchide că soluția primei instanțe este întemeiată și justificată care urmează a fi menținută iar cererea de recurs urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, nefiind stabilite motive plauzibile în vederea casării actului judecătoresc contestat cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Centrul Național Anticorupție.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 27 septembrie 2023, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea reconvențională înaintată de Centrul Național Anticorupție împotriva lui ***** cu privire la încasarea mijloacelor bănești transmise în cadrul testului de integritate profesională, înaintată în cadrul cauzei de contencios administrativ, la cererea lui ***** și ***** împotriva Centrului Național Anticorupție, cu privire la anularea parțială a Raportului privind rezultatele testării integrității profesionale nr.9512 din 05.07.2022.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
judecătorul **Victoria Sîrbu**

Judecător **Veronica Negru**

Judecător **Angela Braga**